

"שערי משפט" – המכללה ללימודי משפט

ס' 1000

שאלון לבחינת-ביניים

משפט ציבורי – קבוצת ערב

(תלמידי פרופ' אריאל בנדור)

מועד א – תשס"ג

7.2.2003

הוראות לבחנים

1. משך הבחינה – שעה. לא תינתן הארכה.
2. אין להכניס לאולם הבחינה כל חומר-עזר.
3. יש להשיב על כל השאלות.
4. יש להשיב בכתב-יד ברור על-גבי טופס הבחינה, בשורות המסומנות. המוסיפים – גורעים!

שאלה מס' 1 – 10%

בפסק-דין של בית-המשפט העליון (בג"צ 212/03 חרות התנועה הלאומית נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה), שניתן לפני כשלושה שבועות, בתאריך 16 בינואר 2003, קבע בית-המשפט, כי "אין בכוחו של חוק רגיל לפגוע בהוראת חוק-יסוד". מהו החידוש שבפסיקה זאת לעומת הפסיקה שהייתה לפנייה?

שאלה מס' 2 – 15%

בפסק-הדין המוזכר בשאלה 1 הכיר בית-המשפט העליון, מכוח היקש, בסמכות של יושב-ראש ועדת הבחירות לפגוע בזכות-יסוד. ניתן לטעון שפסיקה זאת אינה מתיישבת עם פסקת ההגבלה. נא להסביר את הטענה.

שאלה מס' 3 – 10%

במקרה של סתירה בין הוראה כללית בחוק-יסוד "משוריין" לבין הוראה ספציפית בחוק-יסוד "לא משוריין" – איזו משתי ההוראות תועדף? נא לנמק את התשובה.

שאלה מס' 4 – 15%

במאמרו, "שיריון וחוקה – פסק-דין ברגמן והשיח החוקתי בישראל", מבקר פרופ' אריאל בנדור את הפסיקה בבג"צ 1438/98 התנועה המסורתית נ' השר לענייני דתות (שבה דן בית-המשפט העליון ביחס בין חוק יסודות התקציב לבין חוקי התקציב השנתיים). נא להציג בקצרה ביקורת זאת.

שאלה מס' 5 – 5%

במאמרו כותב ד"ר הלל סומר על "הזכויות הבלתי מנויות". מהן זכויות אלה?

שאלה מס' 6 – 15%

בפסיקה הוצגו מבחנים שונים להגדרת החסינות המהותית (העניינית) של חברי-הכנסת. נא להציג בקצרה מבחנים אלה.

שאלה מס' 7 – 10%

קיימות שתי גישות עיקריות בשאלה האם הרשויות חייבות לפעול לפי חוות-הדעת של היועץ המשפטי לממשלה בעניין המשפט הקיים. נא להציג ולהסביר בקצרה כל אחת משתי הגישות.

שאלה מס' 8 – 10%

5%

א. מהי "חוקה מטריאלית"?

5

ב. מהם המקורות העיקריים של החוקה המטריאלית של מדינת ישראל? 5%

שאלה מס' 9 – 10%

קיימות גישות שונות בשאלת הפירוש של בחירות "שוות" לפי סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת. נא להציג בקצרה את הגישות השונות.

בהצלחה!

מכללת "שערי משפט"

סימולר 10

שאלון לבחינת-ביניים

משפט ציבורי – קבוצת ערב

(תלמידי פרופ' אריאל בדור)

מועד ב – תשס"ג

9.3.2003

הוראות לבחינים

1. משך הבחינה – שתיים. לא תינתן הארכה.
2. אין להכניס לאולם הבחינה כל חומר-עזר.
3. יש להשיב על כל השאלות.
4. יש להשיב בכתב-יד ברור על-גבי טופס הבחינה, בשורות המסומנות. המוסיפים – גורעים!

שאלה מס' 1 – 20%

בימים אלה עומדת להכרעת בג"ץ עתירה כנגד פקודת העיתונות (שהתקבלה בתקופת המנדט). פקודה זאת פוגעת בחופש העיתונות.

א. באילו זכויות הקבועות בחוקי-היסוד על זכויות האדם פוגעת פקודת העיתונות? אם יש כמה אפשרויות לתשובה – נא לציין ולנמק בקצרה את כולן.

15%

ב. מהן הזכויות, מבין הזכויות שפקודת העיתונות פוגעת בהן, שכנגד הפגיעה בהן אפשר לעתור כיום לבית-משפט?

5%

שאלה מס' 2 – 10%

בחוק-יסוד: ירושלים בירת ישראל נקבע בין היתר:

6. לא תועבר לגורם זר, מדיני או שלטוני, או לגורם זר אחר בדומה לכך, בין דרך קבע ובין לתקופה קצובה, כל סמכות המתייחסת לתחום ירושלים והנתונה על פי דין למדינת ישראל או לעיריית ירושלים.
7. אין לשנות את הוראות ... [סעיף] 6 אלא בחוק-יסוד שנתקבל ברוב של חברי הכנסת.

האם אפשר להעביר לגורם זר סמכות המתייחסת לתחום ירושלים והנתונה על פי דין למדינת ישראל או לעיריית ירושלים מבלי לקבל לשם כך חוק-יסוד ברוב חברי הכנסת? נא להסביר את התשובה.

שאלה מס' 3 – 10%

בחוק סדרי השלטון והמשפט (ביטול החלת המשפט, השיפוט והמינהל), חשנ"ט-1999, נקבע בסעיף 2:

החלטת ממשלה לפיה המשפט, השיפוט והמינהל של מדינת ישראל לא יחולו עוד על שטח [שבו חלים כיום המשפט, השיפוט והמינהל של מדינת ישראל], טענה אישור של הכנסת בהחלטה שתקבל ברוב חבריה.
האם הדרישה לאישור הכנסת ברוב מיוחד – הכלולה בחוק "רגיל" – היא כדי? נא לנמק את התשובה.

שאלה מס' 4 – 15%

קיימות שתי דעות עיקריות – שהוצגו בפסק-הדין בפרשת יאסין נ' רשם המפלגות – בשאלת אופי המבחן למניעת רישום מפלגה לפי חוק המפלגות. נא להציג את שתי הדעות השונות ולנמקן בקצרה.

שאלה מס' 5 - 15%

הניחו כי לכנסת הוגשה הצעת חוק פרטית, שהיא גזענית במהותה. ההצעה אושרה על-ידי גשיאות הכנסת. בסופו של דבר ההצעה התקבלה, לאחר שעברה בשלוש קריאות. כנגד החוק הוגשה עתירה לבג"ץ. מהן הטענות השונות, לכאן ולכאן, שניתן להעלות בעניין תוקף החוק?

שאלה מס' 6 – 5%

מהם הכישורים (במובן רחב) הנדרשים מן היועץ המשפטי לממשלה?

שאלה מס' 7 – 15%

נא לציין את המובנים השונים שבהם הכרות העצמאית היא מקור של המשפט החוקתי בישראל. אם יש בעניין זה דעות שונות – יש לציין את כולן.

שאלה מס' 8 - 10%

בפסק-הדין בפרשת הוועד הציבורי נגד עיתיים בישראל נ' ממשלת ישראל קבע בית-המשפט העליון, כי "אין להסיק מהסייג של 'צורך' סמכות כללית סמכות כללית לקביעת הנחיות באשר לשימוש באמצעים פיזיים במהלך החקירה". כיצד נימק בית-המשפט מסקנה זאת?

7

בהצלחה!

2. 2010

שאלון בחיבה

משפט ציבורי – קבוצת ערב

(תלמידי פרום' אריאל בגדור)

מזעזעז - תשס"ג

10.7.2003

הוראות לנבדעים

1. משך הבחינה – שלוש שעות. לא תינתן הארכה.
2. אין להכניס לאולם הבחינה כל חומר-עזר.
3. יש להשיב על כל השאלות.
4. יש להשיב על-גבי טופס הבחינה, בשורות המסומנות. נא להקפיד על כתב-יד ברור.

שאלה מס' 1 – 10%

באיזה מובן (או מובנים) "הכול שפיט"?

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

שאלה מס' 2 – 10%

מהם הנימוקים לכך שלא ניתן לעצור ב"מעצר מינהלי" למטרה של שימוש כ"קלפי מיקוח" במשא ומתן לשחרור שבויים?

שאלה מס' 3 – 10%

מהי "קלישאה חוקתית"? נא להסביר בקצרה את הצירוף, ולתת דוגמה מתוך החומר שנלמד.

שאלה מס' 4 – 10%

נא להציג בקצרה דרך שעל-פיה אפשר לפסול חוק "רגיל" הקובע הסדר של מניעה מוקדמת של ביטוי.

שאלה מס' 5 – 10%

נא לציין שתי דוגמות מתוך החומר שנלמד למקרים שבהם בית-המשפט העליון אישר פגיעה בחופש הביטוי או בחופש ההפגנה לא לפי מבחן הסתברותי.

שאלה מס' 6 – 5%

מהו "האיום הליברלי" על הדמוקרטיה, שעליו כתב ד"ר יובל שטייניץ?

שאלה מס' 7 – 10%

האם הנחיה מינהלית הינה מחייבת? נא להסביר בקצרה את התשובה.

שאלה מס' 8 – 5%

מהי "אכיפה בררנית"?

שאלה מס' 9 – 10%

מהן העילות ואמות-המידה לפסילת רשימות ומועמדים לפי סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת, כפי שנתפרש על-ידי בית-המשפט העליון?

1

שאלה מס' 10 – 5%

מהם ההבדלים בין "אצילה" ו"העברה" של סמכות?

[illegible]

שאלה מס' 11 - 5%

מהם השיקולים שהכנסת רשאית לשקול כאשר היא מתבקשת על-ידי היועץ המשפטי לממשלה להסיר את החסינות של חבר-כנסת כדי להעמידו לדין?

[illegible]

שאלה מס' 12 - 10%

מהם ההבדלים המשפטיים בין חוק-יסוד לחוק "רגיל"? אם מוכרות לך גישות שונות בעניין זה, נא לציין את כולן.

[illegible]

בהצלחה!

12. 10. 20

מצעד ב - תשס"ג

4. יש להשיב על-גבי טופס הבחינה, בשורות המסומנות. נא להקפיד על כתב-יד ברור.

נא להסביר ולהביא דוגמה (מתוך החומר שנלמד) ל"בטלות יחסית" (או "תוצאה יחסית").

[illegible]

שאלה מס' 2 – 10%

מדוע חלה דרישת המידתיות רק על החלטות הפוגעות (או העשויות לפגוע) בזכויות?

שאלה מס' 3 – 10%

יש הטוענים, כי בית-המשפט לא רשאי לפסול חוקים משום שהוא לא הוסמך לעשות זאת באף אחד מחוקי-היסוד. נא להשיב לטענה.

שאלה מס' 4 – 5%

מהו המבחן שעל-פיו יחליט בג"ץ אם לדון בעתירה כנגד החלטה של הכנסת הנוגעת לסדרי-עבודתה?

שאלה מס' 5 – 10%

האם יש לפרסם ברשומות החלטה לאצול סמכות? נא לנמק את התשובה בקצרה.

המקצוע [שהיא עבירה "משמעתית"].

[illegible]

שאלה מס' 7 – 10%

נא לתת דוגמה פשוטה – פרי דמיון – למקרה שבו הפגם של הפרת השוויון (המינהלי) הינו טפל (משני) לפגם של התחשבות בשיקולים זרים.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

שאלה מס' 8 – 10%

א. האם רשות ציבורית (הכפופה לחוק חופש המידע) חייבת למסור מידע שנתבקש ממניעים פסולים?
 גא להסביר את התשובה. 5%

[illegible]

ב. האם רשות ציבורית (הכפופה לחוק חופש המידע) אינה חייבת למסור מידע שצד שלישי מתנגד למסירתו בטענה שמסירת המידע תפגע בו? נא להסביר את התשובה. 5%

הממשלה מוסמכת לעשות בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה אינה מוטלת בדין על רשות אחרת.

[illegible]

בפסק-הדין של בית-המשפט העליון בע"א 8265/00 שופרסל בע"מ נ' תורעדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז מרכז, כתב השופט מישאל חשין בחוות-העתו:

בהצלחה!

שאלה מס' 2 – 10%

יש הטוענים, כי הלכת בגק המזרחי נ' מגדל נוחנת לכנסת (ולא רק לבית-המשפט) "נשק בלתי-קונבנציונלי", בכך שהיא מאפשרת לה לקבל חוקי-יסוד משוריינים.

א. מהי הסכנה שטוענים כי קיימת ב"נשק בלתי-קונבנציונלי" זה?
5%

ב. כיצד ניתן להשיב לחששם?
5%

שאלה מס' 3 – 10%

רשות מינהלית הייתה מודעת לשיקול רלוואנטי מסוים, אך לא נתנה לשיקול זה ביטוי בהחלטתה. האם ההחלטה היא כדין? נא להסביר את התשובה.

שאלה מס' 4 - 15%

א. מהם המרכיבים של דרישת המידתיות?

5%

10%

ב. באילו מובנים כל אחד ממרכיבים אלה הוא יחסי?

שאלה מס' 5 – 5%

מה הקשר בין הנחיות מינהליות לחובת השוויון?

שאלה מס' 6 – 5%

האם ניתן לחייב את ראש הממשלה להעביר מתפקידו גם שר שהיועץ המשפטי לממשלה לא החליט להעמיד לדין פלילי?

שאלה מס' 7 – 10%

5%

א. מהם סוגי החנינות שנושא המדינה מוסמך לתת?

5%

ב. האם בית-משפט מוסמך לבחון חוקיות של חנינה שנושא המדינה נתן?

שאלה מס' 8 – 10%

האם הסמכות של היועץ המשפטי לממשלה להחליט על העמדה לדין היא סמכות בעלת אופי שיפוטי? נא להציג ולנמק שתי גישות שונות.

שאלה מס' 9 – 10%

קיימת מחלוקת אם "העדפה מקדמת" של קבוצות חלשות נובעת מעקרון השוויון או מהווה חריג לעיקרון זה. נא להסביר בקצרה את שתי הגישות.

שאלה מס' 10 – 10%

מדוע, ככלל, אין לאצול סמכות ציבורית למי שאינם עובדי ציבור?

בהצלחה!